

i en mærkelig Ubekymrethed og i Kravet om, at det daglige Liv skal gaa sin Gang, som om der intet skete rundt omkring Danmark, en Laden fem være lige og et Forlangende om, at ethvert Jernbanetog, man er vant til at se gaa, fremdeles skal gaa, at enhver Lampe, man er vant til at se lyse, skal være tændt, at enhver Soldat skal faa sin Forplejning akkurat saaledes, som man mener det er bedst og forsvarligst. Saadanne Fordringer er baade ubetnelige og ikke helt værdige i Øjeblikket, for det kan ikke nytte at mene, at Danmark skal ligge som en lille solbeskinnet Plet, naar der er Mørketid over Europa, eller at Danmark er et saadant paradisisk Land, hvor Floderne flyder med Mælk og Smør, naar de ellers i Europa strømmer med Ild og Blod. Jeg tror, det er nødvendigt, at man her forsøger at bevare en vis Middelvej, og naturligvis er det Regeringens Opgave — og jeg haaber her at blive støttet af Rigsdagen — baade at tage Afstand fra Panik og at vige tilbage fra den fuldkomne Ubekymrethed. Naturligvis kan man saa angribe Regeringen for, hvad den foretager sig, og det er jo rimeligt, at man gør det. For det første er en Regering skabt til at angribes, og for det andet vil man altid kunne faa noget at angribe Regeringen for, mest de naturligvis, som mener, at det var bedre for Fædrelandet, om de selv havde Sæde i Regeringen i Stedet for dem, der i Øjeblikket har det. Det er en Naturlov, som man ikke ved nogen Lejlighed, heller ikke under den nuværende Tilstand, kan sætte sig ud over. Men paa den anden Side maa Regeringen være sig bevidst, at ethvert Føjlgreb kan blive skæbnesvangert, og saa maa den have Lov til at advare baade mod Panik og mod Ubekymrethed.

Jeg har ønsket at gøre disse Bemærkninger, inden jeg nu gaar over til selve Finanslovsforslaget, som jeg skal have den Ære at fremlægge, idet jeg under den nuværende Tilstand naturligvis ikke føler mig fristet til at komme dybt ind paa de Spørgsmaal, som man mange Gange ellers berører ved Finanslovsforslagets Fremsættelse. Maaske tør jeg først sige dette, at det var en forholdsvis vanskelig Opgave for Regeringen at udarbejde dette Finanslovsforslag. Det skulde være et Overslag over Statens Indtægt og Udgift i det kommende Finansaar, saaledes som Grundloven fordrer det, og Regeringen saa snart, at der var ingen anden Mulighed end at anvende sædvanlige Regler og Praktis

paa Formningen af Finanslovsforslaget. Derved var man paa den sikre Side. Saa snart man derimod vilde give sig til at undersøge, hvorledes den europæiske Tilstand kunde tænkes om et halvt Aar at paavirke Finansloven, var man inde paa det uvisse. Hvorledes en Jordrystelse paavirker Finansloven for næste Aar, kan man intet sige om, lige saa lidt, som man kan mene, at Jordrystelsen vil respektere netop det danske Finansaars Begyndelse. Man kunde ikke fra den Tilstand, som nu hersker, drage en bestemt Slutning om, hvorledes Tilstanden vil være om et halvt Aar, og man kunde især ikke bestemme det „Hvormeget“, hvorpaa Afgørelsen vil bero. Hvor meget Indtægten kunde tænkes at falde, og hvor meget Udgiften kunde tænkes at stige, vilde det i Øjeblikket være umuligt for Ministeriet at sige noget om. Følgelig har man valgt at opgøre efter de almindelige Regler, men har paa den anden Side vist den Sparsommelighed, som den nuværende Stilling kræver. Jeg skal omtale baade Indtægts- og Udgiftssiden ud fra denne Betragtning.

Indtægtssiden er paa §§ 1—7 gjort op til 124,900,000 Kr., det vil sige 1 Million mere, end Indtægten faktisk var i Finansaaret 1913—14. Paa indeværende Aars Finanslov var den anslaaet til 2,600,000 Kr. mindre, end den var i Finansaaret 1913—14. Af Indtægtsparagrafferne er de fleste saadanne, som overhovedet ikke let lader sig paavirke, f. Eks. § 1, Domæneindtægter, § 4, Indtægter af visse lærde Fond, § 6, Klasselotteriet, og § 7, tilfældige Indtægter, og jeg mener ikke at behøve at omtale disse videre. Men hvorledes skulde man egentlig kunne anstille en fornuftig Betragtning over, hvad Indtægten af Statsvirksomhederne under § 2 vil blive? Hvorledes skulde man i Øjeblikket vide noget om, hvorledes Statsbanernes, Postvæsenets eller Telegrafvæsenets Indtægt vil stille sig fra den 1. April 1915 til 31. Marts 1916? Man har derfor fuldstændig gjort op efter almindelige Regler.

Dernæst kommer jeg til § 3, hvor de væsentligste Indtægter er Indtægt fra Kassebeholdningen og Reservefonden. Jeg har det Haab, at Kassebeholdningen i næste Finansaar i det mindste vil være lige saa givtig, som den er i indeværende Aar. Og hvad Reservefonden angaar, er det mit Haab, at den kan blive bevaret i sin nuværende Størrelse, skønt den i Øjeblikket er inddraget i Kassebeholdningen og staar til Raadighed for Finansministe-